

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput LXXVII. Spectato jure naturali, licitus quoque est census temporalis;
sive ad tempus determinatum, dummodo sit longum, v. g. viginti
annorum; sive ad indeterminatum, v. g. ad vitam alicujus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

persona taliter adstricta vendi possit, dum in solutione deficit, prout ager censui reali adstrictus.

Respondeo negando antecedens. Ad ejus probationem dico censum eodem modo non constitui super persona, sicut super agro v. g. quia super agro sic constituitur, ut si dominus pensiones non solvat, possit ager evinci, & vendi à creditore, ut capitale, & pensiones insolutas recuperet. Census verò personalis, prout apud Christianos est in usu, non sic constituitur super persona, ut deficiente pensionis solutione, persona vendi possit, vel in dominium creditoris redigi, sed solum ponit obligationem personalem in venditore, & hæredibus ipsius (si hæreditas ferat) ad præstandam pensionis solutionem, ita ut debitor actione personali coram Judice conveniri possit, & ad solutionem faciendam compelli. Sicut pro aliis obligationibus personalibus non solum persona debitoris, sed & hæredes conveniri possunt, in quantum hæreditas potest ferre, v. g. pro non soluto pretio mercium, quas defunctus habuit titulo emptionis.

CAPUT LXXVI.

Census perpetui jure naturali non sunt prohibiti.

840 **R**atio est, quia jus ad percipiendam utilitatem fundi frugiferi, jure naturali non minus est vendibile & emibile irredimibiliter in perpetuum, quam fundus ipse frugiferus, vel usus fructus illius, quem in perpetuum irredimibiliter vendi & emi posse, Doctores omnes conveniunt. Nec finitum pretium minus esse potest pretium justum istius juris, quam ipsi smet fundi in perpetuum fructiferi. Nec denique, sistendo in jure naturæ, quidquam magis objici potest contra unum, quam contra alterum, ut constat ex dictis n. 812.

841 **C**ensus tamen irredimibiles in Belgio deinceps prohibiti sunt per legem Caroli V. anno 1528. Bruxellis editam; & additur 1º. quòd si tales census, antea constituti, deinceps vendantur, hæres retrahere possit emptionem, sive emptorem ab emptione eodem pretio remove, & rem isti censui subiectam à dicto censu redimere. 2º. quòd manus mortuæ acquirere non possint bona immobilia, inter quæ licet expressè nominentur census, statim tamen ab illo edicto invaluit, quòd reditus redimibiles, eo non comprehenderentur, ut notant Peckius de amortisatione c. 35. & Stockmans decif. 73. eò quòd per census redimibiles non fiat alienatio perpetua in manus mortuas: cum reditus extinguatur redditione capitalis; & sic esset ratio finalis Edicti.

CAPUT LXXVII.

Speclato jure naturali, licitus quoque est census temporalis; sive ad tempus determinatum, dummodo sit longum, v. g. viginti annorum; sive ad indeterminatum, v. g. ad vitam alicujus hominis.

Prima pars procedit, etiam si summa capitalis, quæ pro tali censu datur, sit minor, quam sint omnes pensiones simul, ut si centum florenis emam censum ad viginti annos duraturum, eà lege ut quotannis recipiam decem, & post viginti annos nihil prætere de possim, ne quidem summam capitalem. Et ratio est, quia licet tota collectio pensionum summam superet capitalem, jus tamen ad illas per partes, & tot annorum intervalla recipiendas, pluri non æstimatur, quam centum florenis simul & semel numerandis. Ob rationes supra assignatas.

Posterior pars ostenditur à simili: quia usus fructus agri fructiferi licet & justè vendi potest ad vitam alicujus hominis, v. g. usufructuarii, ut habetur L. necessario §. 1. cum usum fructum ff. de peric. & commod. rei venditæ. Similiter ergo vendi potest jus percipiendi fructus ex agro illo, ad vitam alicujus hominis, v. g. censualitæ. Nullo quippe ex capite apparet injustitia talis venditionis: cum periculum damni utrimque sit æquale, & æqualis spes lucri. Videri potest S. Thomas, vel quisquis est Author opusc. 73. de usur. cap. 9. ubi latè probat justitiam censuum vitalitiorum. Vide etiam Clementinam de reb. eccles. non alien. ubi permittitur Prælato, ob necessitatem, vel utilitatem Monasterii, vendere annuum reditum alicujus possessionis ad vitam alicujus.

CAPUT LXXVIII.

Illicita tamen est emptio census trium vel quatuor annorum, seclusis titulis, quibus licitum est minoris emere debitum in futurum solvendum; illicita à fortiori emptio census ad annum, eà lege, ut eo elapso venditor emptori sortem integram refundere teneatur, pensione in eam non computatâ. Illicita denique emptio census redimibilis ad arbitrium emptoris, pensionibus in sortem non computatis.

In omnem partem humana se vertit cupiditas ad quærendas excusationes in peccatis. Nec desunt fautores illius. Quidam enim novi in Gallia Casuistæ, paucis abhinc annis, utrumque illum modum suggererunt nolentibus mutare gratis. Et hanc ipsorum opinionem justificat Casuistarum Apologia Pirocius fol. 108. eo prætextu, quòd licita sit emptio census redimibilis ex parte emptoris ad arbitrium ipsius, ita ut venditor teneatur sortem restituere, cum placuerit emp-